

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๑/๒๕๕๕

วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยรวมพลัง

ความเป็นมา

นายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ร้อง” ได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยหนังสือลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยรวมพลัง ด้วยเหตุที่ พรรคไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กล่าวคือ ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งการจัดตั้งพรรค (คือภายในวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕) พรรคไทยรวมพลังมิได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคน ขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่ นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

การรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย

ในคำวินิจฉัยที่ผ่านมาหลายคดี ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจนมาตลอดว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการสั่งยุบพรรคการเมืองตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองเสนอ เรื่องให้พิจารณาตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ถึงแม้ว่า ในคำวินิจฉัยส่วนคนที่ผ่านมาข้าพเจ้าจะได้แสดงความเห็นที่ต่างไปจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในประเด็นนี้ก็ตาม แต่โดยที่ตามมาตรา ๒๖๘ ของรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีผลผูกพันทุกองค์กรของรัฐ ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องยึดถือและปฏิบัติตามบรรทัดฐานที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วางไว้ ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญย่อมมีอำนาจรับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ในกรณีนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

คำวินิจฉัย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติไว้ว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

“(๑) ...

“(๒) ...

“(๓) ...

“(๔) ...

“(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา...๒๕...”

คำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองระบุว่า พรรคไทยรวมพลังมิได้จัดส่งเอกสารและคำชี้แจงที่แสดงให้เห็นว่าการรับสมัครพรรคและการจัดตั้งสาขาพรรคเป็นไปตามข้อบังคับพรรคไทยรวมพลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๕๕ ข้อ ๕๖ และข้อ ๕๗ กล่าวคือ ไม่ส่งสำเนาใบสมัครเป็นสมาชิกพรรคและเอกสารประกอบการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรค รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีมติให้รับสมัครพรรค หนังสือแสดงความประสงค์จะจัดตั้งสาขาพรรคของผู้แทนสมาชิกที่ยื่นขอจัดตั้งสาขาพรรคต่อสำนักงานใหญ่พรรค รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีมติอนุมัติให้จัดตั้งสาขาพรรค รายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรคที่มีมติเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคครั้งแรก หนังสือแจ้งการอนุมัติให้ผู้เริ่มจัดตั้งสาขาพรรคดำเนินการประชุมใหญ่สาขาพรรคครั้งแรก เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค จึงไม่สามารถพิจารณาได้ว่าการดำเนินการรับสมัครพรรคและจัดตั้งสาขาพรรคทั้ง ๔ สาขา เป็นไปตามข้อบังคับพรรคหรือไม่ อย่างไร ประกอบกับพรรคไทยรวมพลังเองก็ได้มีหนังสือรับว่าไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคไทยรวมพลัง ลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และ ที่ ๔ และแจ้งให้พรรคไทยรวมพลังทราบแล้ว

ข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองดังกล่าวข้างต้น และตามคำชี้แจงของหัวหน้าพรรคไทยรวมพลังซึ่งได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยหนังสือลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ว่า “ไม่ปฏิเสธข้อกล่าวหา โดยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วยความยุติธรรม” นั้น พิจารณาแล้วฟังเป็นที่ยุติได้ว่าเมื่อครบกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยรวมพลังแล้ว พรรคไทยรวมพลังยังไม่ได้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กล่าวคือ พรรค ฯ มิได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด จึงมีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เกิดขึ้นกับพรรคไทยรวมพลังจริงที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนี้ได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ด้วยเหตุผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยรวมพลัง
ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง

นายสุจินดา ยงสุนทร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ